

وقایع افغانستان از 2001 تا 2014 میلادی

فصل هجدهم

(بخش 63)

تنش میان امریکا و پاکستان و رویداد های دیگر

دراغانستان و منطقه

هرچند علامات اختلال در روابط درازمدت فی مابین امریکا و پاکستان، پس از هجوم شبانه کماندو های امریکایی که به تاریخ اول ماه می سال 2011 میلادی، برمخفیگاه اسامه بن لادن درحومه اسلام آباد و درحاشیه یکی از پایگاه های نظامی پاکستان (ایبیت آباد) صورت گرفت، بروزکرد؛ ولی باآنهم، به راه اندازی یک سلسله حملات تروریستی دیگرکه متعاقب این رویدادعلیه پایگاه های حساس امریکا و شبکه اطلاعاتی آن درکابل و میدان وردک صورت گرفت، این اختلال و اختلاف میان دوکشور، متبازترازپیش گردید. هرچند، بروزتنشهای مقطعی، نمیتواند زیرساختهای ستراتژیک و بنیاد های عمیق روابطسیاسی، نظامی، اطلاعاتی دوکشوررا متأثرنماید. یا بعبارة دیگر، جریان بده بستان میان امریکا و پاکستان آنقدرریشه داراست که اختلالهای گاه و ناگاه فی مابین آندو، هرگز نمیتواند

ریشه های فرورفته در زمینِ اسرارآمیز سیاسی و اطلاعاتی آنها را بخشکاند. پاکستان از بدو پیدایش تا امروز، با داشتن 175 ملیون نفوس، منابع بسیار محدود انرژی، ساختار متزلزل قومی و ملیتی وده ها ملحوظ دیگر، با امریکا وانگلیس پیوند خورده است. چنانکه پاکستان، پس از اسرائیل ومصر، سومین کشور کمک گیرنده عمده از ایالات متحده امریکا میباشد.

امریکا و شبکه تروریستی حقانی

صبح روز سه شنبه، سیزدهم ماه سپتمبر 2011م (22 ماه سنبله سال 1390 خورشیدی) بود که باز، گروهی از طالبان مسلح، موجی از حملات راکتی و شلیک های جنونبار تروریستی را در نقاط مختلف شهر کابل مانند کارته وزیر اکبرخان (محل اقامت دیپلماتهای خارجی)، حاشیه غرب شهر، کارته سه و دهمزنگ، بخصوص در نواحی سفارت ایالات متحده امریکا در کابل به راه انداختند. باساس گزارشهای رسمی، حمله اوران، نخست یک عمارت نیمه کاره مرتفع، واقع در سه صد متری سفارت امریکا را اشغال نموده و آنرا سنگر قرار دادند. شلیک گلوله و موشک توسط تروریستها بسوی سفارت متذکره، مقر نیروهای ناتو و سایر نقاط مهم سیاسی - نظامی کابل وهمچنان، مقاومت مسلحانه نیرو های امنیتی افغانستان در برابر آن، مدت یک شبانه روز ادامه یافت و با کشته شدن بیشتر از بیست نفر و جراحت ده تن دیگر، ماجرا پایان یافت. متعاقب آن، برهان الدین ربانی سابق امیر جمعیت اسلامی و رییس " شورای عالی صلح" که از مدتی دست و آستین غرض مذاکره و آشتی با گروه طالبان برزده بود، توسط فرد انتحاری در داخل منزلش به قتل رسید. تقریباً دو هفته قبل از این دو حادثه، گروه

طالبان، پایگاه نظامی نیرو های امریکایی در ولایت میدان وردک را نیز هدف قرار داده بودند. این حملات، که مقام های امنیتی افغانستان و شبکه های استخباراتی امریکا، دست " شورای کویته" و شبکه تروریستی " حقانی" مستقر در خاک پاکستان را در آن دخیل دانستند، ظاهراً خشم مقام های امریکایی را به غلیان آورد و فشارهای سیاسی - تبلیغاتی علیه حکومت مداران پاکستانی را سنگین تر ساخت. " لیون پانیتا" وزیر جدید دفاع امریکا با صراحت اعلام نمود که " امریکا در دفاع از نیرو های خود که هدف حملات تند روان مستقر در پاکستان قرار میگیرند، اقدام میکند. . . من نمی خواهم در این مورد سخن بگویم که چگونه ما پاسخ این حملات را میدهیم، فقط میخواهم به شما بگویم که ما اجازه نمی دهیم این گونه حملات ادامه پیدا کند. . . من بسیار نگران حملات شبکه حقانی هستم، زیرا اول این که آنها مردم را میکشند، آنها نیرو های ما را می کشند. دوم اینکه آنها دو باره به پناهگاه های امن خود در پاکستان می گریزند که این غیر قابل قبول است. بنابراین، پیامی که آنها باید بشنوند این است که ما هر اقدامی را برای دفاع از نیرو هایمان انجام میدهیم"

(277)

قبل از آن، باراک اوباما رییس جمهور ایالات متحده، به پیروی از سیاست های قبلی کاخ سفید و با در نظر داشت منافع استراتژیک امریکا در منطقه، اعطای هفت میلیارد دالر مساعدت مالی در پنج سال آینده را برای حکومت پاکستان وعده سپرده بود، با ذکر این نکته که جانب امریکا، اعطای این مساعدت مالی بزرگ را به " همکاری مؤثر" پاکستان با امریکا در جهت مبارزه علیه تروریسم مشروط

گردانید. و حتا اوباما، ضمن سخنرانی اش به همین مناسبت علاوه نمود که " ما برای پاکستان چک سفید نخواهیم داد." معنی این سخن این بود که در برابر هر مقدار پولی که برای حکومت پاکستان پرداخته میشود، صورت مخرج آن و یا نتیجه عملکرد مقام های پاکستانی در این زمینه، مورد نظر قرار داده خواهد شد.

"مایک مولن" رییس ستاد مشترک ارتش امریکا، ضمن سخنرانی در برابر کمیته بخش نظامی کنگره آن کشور در اواخر ماه سپتمبر 2011م، با صراحت بی سابقه یی اظهار داشت که: " شبکه حقانی به عنوان بازوی اصلی آی.اس.آی عمل میکند و حملات اخیر در افغانستان از سوی آی.اس.آی طراحی و توسط شبکه حقانی عملی شده اند. . . حمله مسلحانه بالای سفارت امریکا و مقر نیرو های آیساف در کابل که به روز سیزدهم ماه سپتمبر انجام داده شد، کار شبکه حقانی با حمایت آی.اس.آی بوده است " (278)

خانم "حنا ربانی کهر" وزیر امور خارجه پاکستان در هفته اخیر ماه سپتمبر، سفری داشت به واشنگتن. او دستور داشت تا ضمن طرح سائر مسایل با مقام های امریکایی، آنها را با استفاده از دیپلماسی پاکستانی، متقاعد سازد تا امریکا، روابط با پاکستان را دوستانه ساخته و گمکهای مالی و نظامی شان برای آن کشور را از سرگیرند. زیرا امریکاییها اعلام کردند که عجالاً از پرداخت وجه هشتصد ملیون دالر برای حکومت پاکستان خود داری میکنند. ولی طوریکه گزارشهای رسمی در آن زمان بیان داشتند، خانم "هیلا ری کلنتن" وزیر امور خارجه ایالات متحده امریکا، در جریان دیدار سه ساعته با خانم "کهر"، موضوع مربوط به همکاری و حمایت شبکه استخبارات نظامی پاکستان (آی.اس.آی) در قبال گروه

های تروریستی مستقر در خاک آن کشور را بگونه جدی مطرح نموده و از این مقام پاکستانی خواست تا حکومت متبوعش، در مبارزه علیه تروریسم بصورت جدی، فوری و صادقانه عمل کند. وقتی خانم " کهر " به پاکستان برگشت، از طریق یکی از تلویزیونهای کشورش گفت: " به نفع امریکا نیست که دولت پاکستان و مردم آنرا از خود برنجاند. " (یا علی العجب !)

"لیندسی گراهام" یکی از سناتوران جمهوریخواه امریکا نیز در روزهای اخیر ماه سپتمبر با وضاحت گفت: " اگر پاکستان قصد ادامه حملاتش در افغانستان را داشته باشد، باید امریکا شماری از نظامیان خود را آماده مقابله نظامی با این کشور کند. . . پاکستان نیروهای ما و افغانستان را در این کشور مورد هدف قرار داده است، اما اگر بخواهد به این اقدام تروریستی خود ادامه دهد، ما نیز از سربازان خود دفاع کرده و پاکستان را با خاک یکسان خواهیم کرد. (278)

"بروس ریدل" یکی از تحلیلگران سابق سازمان اطلاعاتی امریکا پیرامون حملات تروریستی در شهر کابل گفت: " ایالات متحده شواهدی دارد که نشان میدهد حمله کننده گان بر کابل، با اشخاصی تماس تلفونی داشتند که آنها با سازمان جاسوسی پاکستان ارتباط دارند... مهاجمان پیش از حمله و در طول حمله با این افراد تماس داشتند." اما باز هم طوریکه دیده شد، این حرفها و افشاگریها هم نتوانست دست مقام های پاکستانی را از مداخله و کشتار و خونریزی در افغانستان کوتاه سازد.

علی رغم آنهمه گفتارها و اخطارهای ظاهری جانب امریکا به آدرس حکومت مداران پاکستانی، آنطور که ظرف سیزده سال کامل (2001 - 2014م) ملاحظه

گردید، ایالات متحده آمریکا نخواست مبارزه مؤثر، جدی و حساب شده ای را برضد شبکه تروریستی حقانی، شورای کویته و سایر احزاب و سازمانهای تروریستی در خاک پاکستان به راه بیندازد و یا فشارهای لازم سیاسی، اقتصادی و دیپلماتیک را بالای رهبران تروریست پرور پاکستان وارد آورد که این موضوع بالذات قابل تحلیل و بررسی دقیق میباشد.

"یوسف رضا گیلانی" نخست وزیر پاکستان بتاريخ بیست و پنجم ماه سپتمبر، حین جلسه فوق العاده جنرالان ارشد، مأمورین عالیرتبه حکومتش و رهبران احزاب مخالف در اسلام آباد اظهار داشت که " این کشور مسوول حفاظت از نیرو های خارجی و همچنین دفاتر و مؤسسات بین المللی مستقر در افغانستان نیست، بلکه این نیرو های افغان و خارجی هستند که چنین مسوولیتی به عهده دارند." اما، جنرال " اظهر عباس" سخنگوی ارتش پاکستان پس از این جلسه مهم که در آن " اشفاق کیانی" رییس نیرو های مشترک و " شجاع پاشا" رییس (آی.اس.آی) نیز اشتراک داشتند، با صراحت اظهار داشت که " تنها آنها (جنرالان پاکستان) با شبکه تروریستی حقانی رابطه ندارند، بلکه کشورهای دیگری نیز هستند که با این شبکه در ارتباط اند. . . برای شبکه های استخباراتی لازم است تا با مخالفین خود و حتی گروه های تروریستی رابطه داشته باشند، اما این بدان معنا نیست که به آنها کمک صورت گرفته باشد. . . سازمان استخبارات نظامی پاکستان ارتباطش با شبکه حقانی را ابقا کرده بود. . . هر سازمان استخباراتی میخواهد برای بعضی پیامد های مثبت، رابطه با هر آنچه گروه مخالف یا سازمان های تروریستی نامیده میشوند، رابطه داشته باشد... " (279)

این، واضح ترین اعتراف رسمی جانب پاکستان مبنی بر ارتباط داشتن با گروه های تروریستی و از جمله، با شبکه تروریستی حقانی میباشد.

اما، جنرال " سعد " یکی از نظامیان سابقه دار پاکستان، طی یک گفت و گو با خبرگزاری " بی بی سی " گفت : " در برخی از حلقات امنیتی و نظامی {پاکستان} این خوش باوری وجود دارد که امریکا از افغانستان خارج میشود و امریکایی ها دیگر اراده ماندن در افغانستان را ندارند. . . به نظر من، استفاده از احساسات مردم در برابر کشوری مانند امریکا به نفع پاکستان نیست. پاکستان یک کشور کوچک است، از لحاظ اقتصادی بسیار ضعیف است، از لحاظ نظامی هم با امریکا برابری نمیتواند بکند. گذشته از افغانستان، روابط میان امریکا و پاکستان برای پاکستان بسیار مهم است، اگر امریکا از افغانستان خارج هم شود، هیچگاه برخورد پاکستان را فراموش نخواهد کرد. بنابراین، پاکستان باید از تأمل کار بیگردد، زیرا در غیر آن صورت، ضرر خواهد کرد. " (280)

جنرال " سعد " علاوه نمود که " این گروه {گروه حقانی} یک گروه مشکل آفرین است، نه وطن دارد و نه قلمرو. در ده سال گذشته امریکا نتوانسته به منبع درآمد آنها صدمه بزند و آنها میگویند که ده تا پانزده هزار نیرو دارند. . . اگر پاکستان بخواهد با استفاده از چنین گروه هایی به اهداف خود در افغانستان برسد، اشتباه میکند و این به ضرر پاکستان خواهد بود. این گروه با افرادی که دارد به نظر من آنقدر که به پاکستان میتوانند صدمه بزند به امریکا صدمه نمی زند... " (281)

"محموداچکزی" رهبر حزب ملی عوامی پارٹی که در جلسه سران حکومتی پاکستان اشتراک نموده بود، ضمن طرح سؤالیهای جانداري از "اشفاق کیانی" و "شجاع پاشا"، اظهار داشت که "اگر سازمان استخبارات نظامی پاکستان بخواهد، در کمتر از یکماه در افغانستان امنیت تأمین میشود." و "نواز شریف" صدراعظم سابق پاکستان و رهبر حزب "مسلم لیگ" نیز علی رغم جفاها و غداریهایی که بحق مردم افغانستان انجام داده است، در این جلسه رسمی گفت:

"اتهامات جامعه جهانی و امریکا در مورد حمایت آی اس آی از طالبان بدون دلیل نیست... هر جا که دود باشد، حتماً آنجا آتش است و در دال ما حتماً سیاهی وجود دارد." (گفته شده که مقام های امریکایی تصاویری از یک صحنه تحویلدهی سلاح و مهمات توسط یکی از جنرالان پاکستان به گروه حقانی را بعنوان مدرک معتبر برای صدراعظم آن کشور تسلیم داده اند.)

"رحمن ملک" وزیر امور داخله پاکستان که بیشتر از هر مقام دیگر آنکشور، پیرامون افغانستان سخنان سخیفانه بعمل آورده و راجع به تروریسم القاعده و به طرفداری از طالبان بیشتر حرف میزد، اظهار داشت که: "سازمان استخبارات امریکا، شبکه هراس افکن حقانی را ایجاد کرده و جنگجویان این شبکه را نیز آموزش داده است... شبکه حقانی در افغانستان به سر میبرد و آنهایی که تصور میکنند پناهگاه های این شبکه در پاکستان است، باید شواهدی در این زمینه ارائه کنند..." (یا علی العجب!) (282)

یک مقام دیگر پاکستانی اظهار داشت که "چرا امریکاهيچگاه نقاط تجمع طالبان پاکستان را که اسلام آباد به آنها معرفی میکند، هدف قرار

نمیدهد و نقاط دیگری را بمباران میکند؟ مگر غیر از اینست که سازمان سیا با سران طالبان پاکستان ارتباط داشته و دارد؟ "

این سخنان خنده آوردرحالی گفته شد که مقام های افغانی و امریکایی و حتا انگلیسی، از داشتن اسناد مؤثق و تحویل دهی آنها به مقام های پاکستانی پیرامون پناهگاه ها، فعالیت های تروریستی و رد پای شبکه حقانی و شورای کویته درحملات خونین شهر کابل، سفارت امریکا و مقر نیروهای ناتو و غیره رسماً اظهاراتی نمودند. یک مقام امریکایی تا آنجا پیش رفت که گفت " فلم مستندی را بدست آورده و به جانب پاکستان تحویل داده اند که یک جنرال برحال آن کشور را حین تحویلدهی سلاح و مهمات برای تروریست های شبکه حقانی در مناطق قبایلی نشان میدهد. " (283)

این " رحمن ملک "، دروغگویی و بی حیایی را تا بدانجا رسا نید که گفت : " پاکستان هیچ پیوندی با شبکه حقانی یا هرگروه ازهراس افگن دیگر ندارد" ، درحالیکه جنرال " اظهرعباس" سخنگوی ارتش پاکستان با صراحت گفت که : ما پیوند خود با شبکه حقانی را حفظ کرده ایم و این، برای دستگاه استخباراتی هر کشوری یک نیاز است . هر سازمان استخباراتی میخواهد برای بعضی پیامد های مثبت، رابطه با هر آنچه گروه مخالف یا سازمان های تروریستی نامیده میشوند را نگاه دارد " (284)

از سوی دیگر، نیرو های " ناتو" بتاريخ نهم ماه میزان سال 1390 خورشیدی، با صدور اطلاعیه یی گفتند که " حاجی مالی خان ، یکی از بلند پایه ترین فرمانده

گروه حقانی را که افراد تروریست را از پاکستان به افغانستان می آورده و آنها را در اجرای عملیات تروریستی همکاری میکرده است ، دستگیر نموده اند. .. "

گفته شد که " مالی خان " نه تنها شخص قابل اعتماد و محرم اسرار جلال الدین حقانی و فرزندش (سراج الدین) بود، بلکه جلال الدین حقانی خواهر او را به زنی هم گرفته بود.

اندرس فوراسموسن سرمنشی سازمان ناتو، آنگاه که در نشست دو روزه وزرای دفاع و خارجه کشور های عضو ناتو در بروکسل اشتراک نموده بود، با صراحت اظهار داشت که : " تروریستانی که به مردم افغانستان و سر بازان ما حمله میکنند، در پاکستان پناهگاه و مرکز دارند . بهمین دلیل است که از پاکستان میخواهیم تا علیه فعالیت تروریستان که در مناطق قبیله ای فعال هستند اقدام نماید. " (285)

دربحبوحة بگومگو ها و کشیده گی (شکررنجی) سیاسی میان امریکا و پاکستان، یکباردیگر حقایق بر ملا گردید. بدین معنا که علاوه از آنکه مقام های پاکستان تعداد زیادی از اعضای (سی.ای.ای) وعده یی از دپلوماتهای امریکایی را از خاک پاکستان اخراج نموده و تسهیلات مخفی در پاکستان را از اختیار آنان بیرون کشیدند، دست به افشاگریهایی نیز یازیدند. مثلاً، آصف علی زرداری رییس جمهور پاکستان گفت: " ایالات متحده از یک طرف ما را به پناه دادن تند روان اسلامی متهم میسازد، از جانب دیگر خود مشغول رسیدن به مذاکره با عین این گروه ها میباشد. "، جنرال اشفاق کیانی رییس نیروهای مشترک پاکستان گفت : " امریکا بهتر میداند که کدام کشورها با گروه حقانی در تماس است . " و برخی

دیگرازمامورینِ عالیرتبۀ پاکستان گفتند که " گروه حقانی را خود امریکا ایجاد کرده است " و . . . واقعیت آنست که حکومت مدارانِ پاکستان از سالها بدینسو نه تنها درپیمان های سیاسی - نظامی با امریکا، علیه شوروی وقت شامل بوده و همکاریهای گسترده یی با هم داشته اند، بلکه حتا درپیمان ها، برنامه ها و عملکردهای مخفی تخریبی و استخباراتی منطقه به نفع یکدیگر، اشتراک مساعی داشته اند، بنابراین، همانطور که قسماً در صفحات گذشته متذکر شدیم، اسرار و ناگفته های زیادی در آرشیف های محرمانه هردو کشور (امریکا و پاکستان) و نیز (پاکستان و انگلستان) وجود دارد که اگر روزی سرانهمه اسرارگشوده گردد، رسوایی های عظیمی را به نمایش خواهد گذاشت .

علی رغم آنهمه انکار و اسرار سیاسی و دیپلماتیک مقام های پاکستانی مبنی بر عدم ارتباط با شبکه تروریستی حقانی، مادامکه " هیلاری کلنتن " وزیر امور خارجه امریکا به تاریخ نهم و بیستم ماه اکتوبر 2011م به اسلام آباد سفر نمود، " حنا ربانی کهر " وزیر امور خارجه پاکستان رسماً اعتراف نمود که " پناهگاه های امن تروریستها در اطراف مرز میان افغانستان و پاکستان وجود دارد. " و باساس یک گزارش دیگر که موازی به این جریانات به نشر رسید، میگفت که " خروت آباد " در کوئته، مرکز تجمع طالبان بوده " مولانا عصمت الله " عضو پارلمان پاکستان و یکی از اعضای برجسته حزب " جمعیت العلمای پاکستان"، هماهنگ کننده فعالیت های تروریستی طالبان {میان طالبان کوئته و افغانستان} میباشد .

درعین حال، مقام های دولتی افغانستان نیز طی اظهارات رسمی با رسانه ها و نیز در جمع وکلای پارلمان و مجلس سنا، با وضاحت کامل ادعا کردند که در حملات تروریستی اخیر در شهر کابل، شبکه تروریستی حقانی که از حمایت آی.اس.آی پاکستان برخوردار است، نقش اساسی داشته است. مثلاً، بسم الله محمدی وزیر امور داخله افغانستان در روز یکشنبه دهم ماه میزان سال 1390 خورشیدی در پارلمان گفت: " ترور برهان الدین ربانی رئیس جمهور پیشین و رئیس شورای عالی صلح کشور در پاکستان و توسط سازمان استخباراتی و شورای کویته سازماندهی شده بود. حکومت افغانستان شواهد و مدارکی را که در این زمینه بدست آورده است نیز به سفارت پاکستان در کابل تحویل داده است . . . همه سر نخ در پاکستان و شورای کویته است و کسانی که در آنجا در این قضیه دست اندر کار بودند، همه اش در دو دهه اخیر نماینده های آی اس آی پاکستان بودند. " (286)

(ادامه دارد)

